

HRVATSKI INSTITUT
ZA POVIJEST
Podružnica za povijest
Slavonije, Srijema i Baranje

Znanstveni skup
OPORUKE
kao izvor za povijest kontinentalne Hrvatske

Vrijeme održavanja: **9.-10. listopada 2025.**

Mjesto održavanja: **Gradska knjižnica Slavonski Brod**

Organizator: **Hrvatski institut za povijest - Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod**

Oporuke ili testamenti dokumenti su kojima njihovi autori izriču svoju "posljednju volju", obično pri kraju života, određujući kome će pripasti njihova imovina i dajući različite upute onima koji će ih nadživjeti. Sastavljaju ih sami, ponekad i vlastoručno, ali češće uz pomoć bilježnika ili drugih osoba ili ustanova koje raspolazu potrebnim pravnim znanjem i "javnom vjerom". Pri sastavljanju teksta oporuke, oporučitelji u manjoj ili većoj mjeri slijede ustaljene formule karakteristične za prostor i vrijeme kojemu pripadaju. Po svojem sadržaju, oporuke su vrlo zanimljiv izvor za istraživanje brojnih aspekata prošlosti: gospodarstva, obiteljskih veza, demografije, povijesti naselja, materijalne kulture, religioznosti, emocija, mentaliteta... Oporuke istaknutijih povijesnih osoba vrijedne su i kao biografski izvori te izvori za političku ili kulturnu povijest.

Na skupu želimo okupiti kompetentne izlagače koji će u svojim referatima, a zatim i u radovima u zborniku skupa, obraditi različita poglavlja povijesti na temelju oporuka ili u vezi s oporukama. Osim analize konkretnih oporuka, njihovih podataka i konteksta njihova nastanka, izlaganja se mogu odnositi i na zakonske i statutarne, pisane ili običajne odredbe kojima se u prošlosti reguliralo pravo oporučivanja.

U prostornom smislu skup se ograničava na hrvatske kontinentalne krajeve, od šireg jadranskog zaleđa do Podunavlja. Skup ne uključuje zonu jadranske obale i otoka zbog različitih društveno-pravnih okvira u velikom dijelu povijesti, bitno veće količine sačuvane oporučne građe (naročito u daljoj prošlosti) i sustavnijeg dosadašnjeg istraživanja ove teme na tom području. Vremenskih ograničenja nema - izlaganja se mogu ticati svih razdoblja, od najstarijih sačuvanih oporuka do našeg vremena.

Zainteresirani za sudjelovanje na skupu trebaju najkasnije **do 1. svibnja 2025.** poslati ispunjeni prijavni list (priložen), s naslovom izlaganja, sažetkom (oko 1500 znakova s prazninama) i oko pet ključnih pojmova, na adresu elektroničke pošte:

info@hipsb.hr

ili na poštansku adresu:

Hrvatski institut za povijest, Ante Starčevića 8, HR – 35 000 Slavonski Brod.

O prihvaćanju ili neprihvatanju predloženog izlaganja prijavljeni će sudionici biti obaviješteni najkasnije tijekom svibnja 2025.